

Izglītības un zinātnes
ministrija

**Ikgadējā
konference
par aktualitātēm
izglītībā**

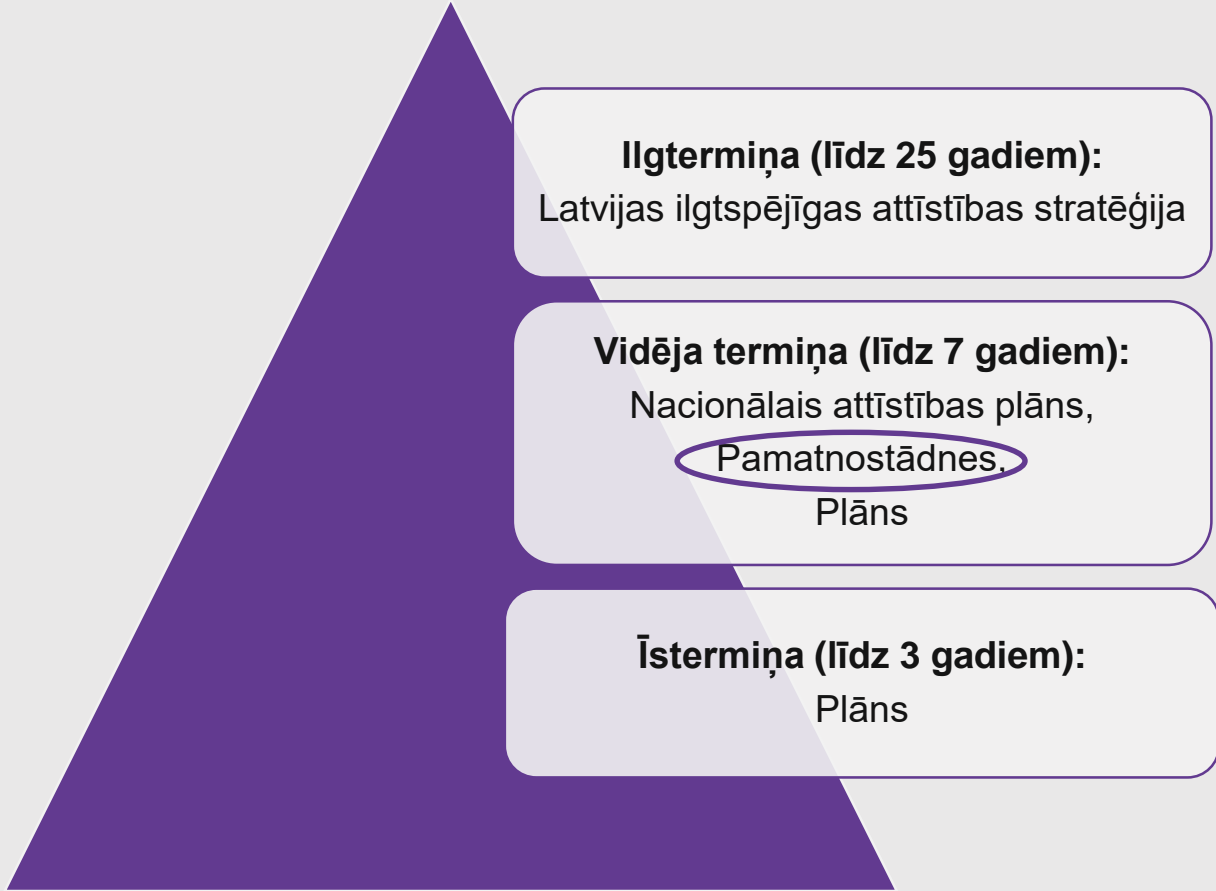
19.08.2021.

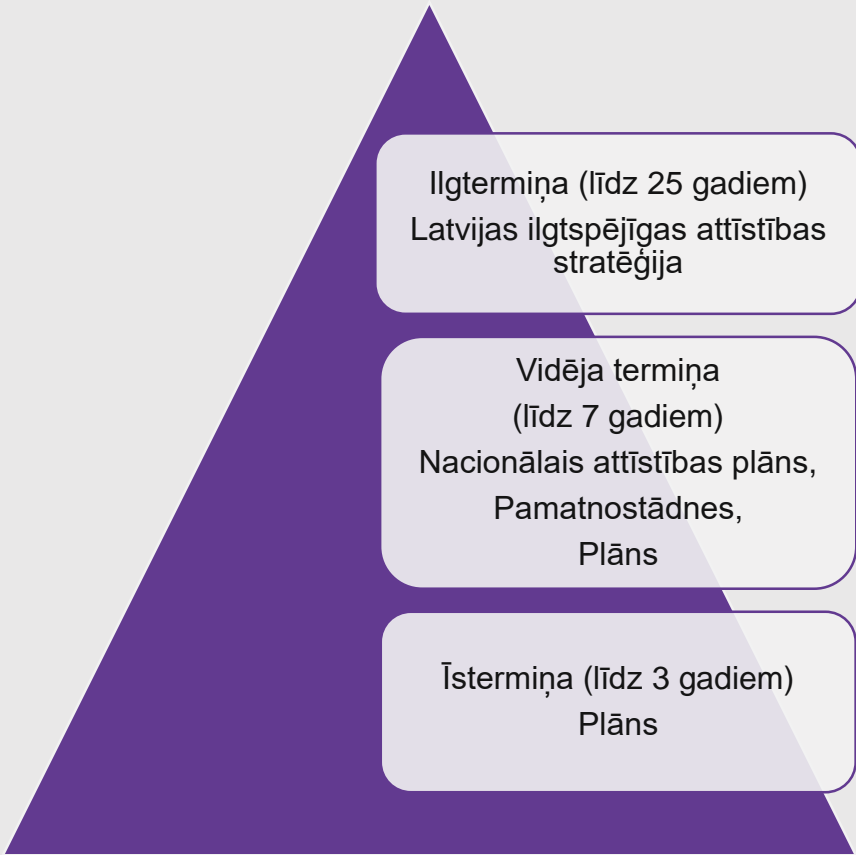
**Izglītības attīstības
pamatnostādnes
2021.-2027.gadam
“Nākotnes prasmes
nākotnes sabiedrībai”**

Ilze Saleniece

Valsts sekretāra vietniece –
Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta
direktore

Attīstības plānošana

Izglītības likums, 13.¹ pants. Izglītības attīstības pamatnostādnes:

- Dokuments nosaka vienotu valsts politiku un attīstības stratēģiju izglītībā turpmākajiem 7 gadiem
- Ietver izglītības politikas pamatprincipus, virsmērķus un apakšmērķus
- Izstrādā IZM, izskata un atbalsta Saeimas IKZ komisija, apstiprina MK
- Izvirzīto mērķu sasniegšanai tiek izstrādāti rīcības plāni

Izglītības attīstības pamatnostādnes
2021.–2027. gadam

“Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”

Izglītības un zinātnes ministrija
2021

SATURS

Saīsinājumi	2
1. Ievads	4
2. Kopsavilkums	5
3. Aktuālās tendences un vīzija par izglītību 2027.gadā	11
4. Esošās situācijas un būtiskāko izaicinājumu raksturojums	16
5. Izglītības politikas mērķu sasaiste ar Latvijas un Eiropas Savienības attīstības un politikas plānošanas dokumentiem	25
6. Izglītības politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji	29
7. Rīcības virzieni un uzdevumi politikas mērķu sasniegšanai	34
1.mērķa rīcības virzieni un uzdevumi	34
2.mērķa rīcības virzieni un uzdevumi	38
3.mērķa rīcības virzieni un uzdevumi	46
4.mērķa rīcības virzieni un uzdevumi	55
1. pielikums. Terminu skaidrojums	
2. pielikums. Detalizēts izglītības sistēmu raksturojošo statistisko raksturlielumu apraksts	
3. pielikums. Pamatnostādņu īstenošanas ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu	

2021.gada 22.jūnijā
Izglītības attīstības
pamatnostādnes
2021.-2027.gadam
apstiprinātas Ministru kabinetā:

<http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40492545>

KURP? - vienota izpratne par
uzņemto izglītības attīstības
kursu

KĀ? - kopīga izvirzīto mērķu
sasniegšana – mērķu un
sasniedzamo rezultātu
“kaskāde”

Valsts
līmenis

Pašvaldība /
izglītības
iestādes
dibinātājs

Izglītības
iestāde

Indivīds (izglītības
iestādes vadītājs,
pedagogs)

Izglītības likums (08.04.2021. grozījumi):

17.pants. Pašvaldību kompetence izglītībā

(3) Pašvaldība:

1¹) saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātajās Izglītības attīstības pamatnostādnēs noteiktajiem mērķiem **izstrādā izglītības attīstības stratēģiju** [..].

30.pants. Izglītības iestādes vadītājs

(3⁵) Saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādnēm un dibinātāja noteiktajiem mērķiem **izglītības iestādes vadītājs veido un attīsta izglītības iestādes kvalitātes sistēmu un nodrošina ikgadēju izglītības iestādes pašvērtēšanu**, tai skaitā analizējot datus par izglītības procesu, saturu, vidi un pārvaldību.

MK noteikumu projekts

“Kārtība, kādā izglītības iestādes dibinātājs novērtē izglītības iestādes vadītāja profesionālo darbību” (izsludināts VSS 22.07.2021.)

3. Izglītības iestādes dibinātājs vai tā deleģētais pārstāvis (turpmāk – dibinātājs) ne vēlāk kā mēneša laikā no vadītāja darba uzsākšanas vadītāja amatā, ievērojot Izglītības attīstības pamatnostādņēs, nozares plānošanas dokumentos (ja attiecināms) noteikto, izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas mērķus, **nosaka ne mazāk kā trīs vadītāja profesionālās darbības mērķus** vērtēšanas periodam, kas nav garāks par trīs gadiem (turpmāk – novērtēšanas periods).

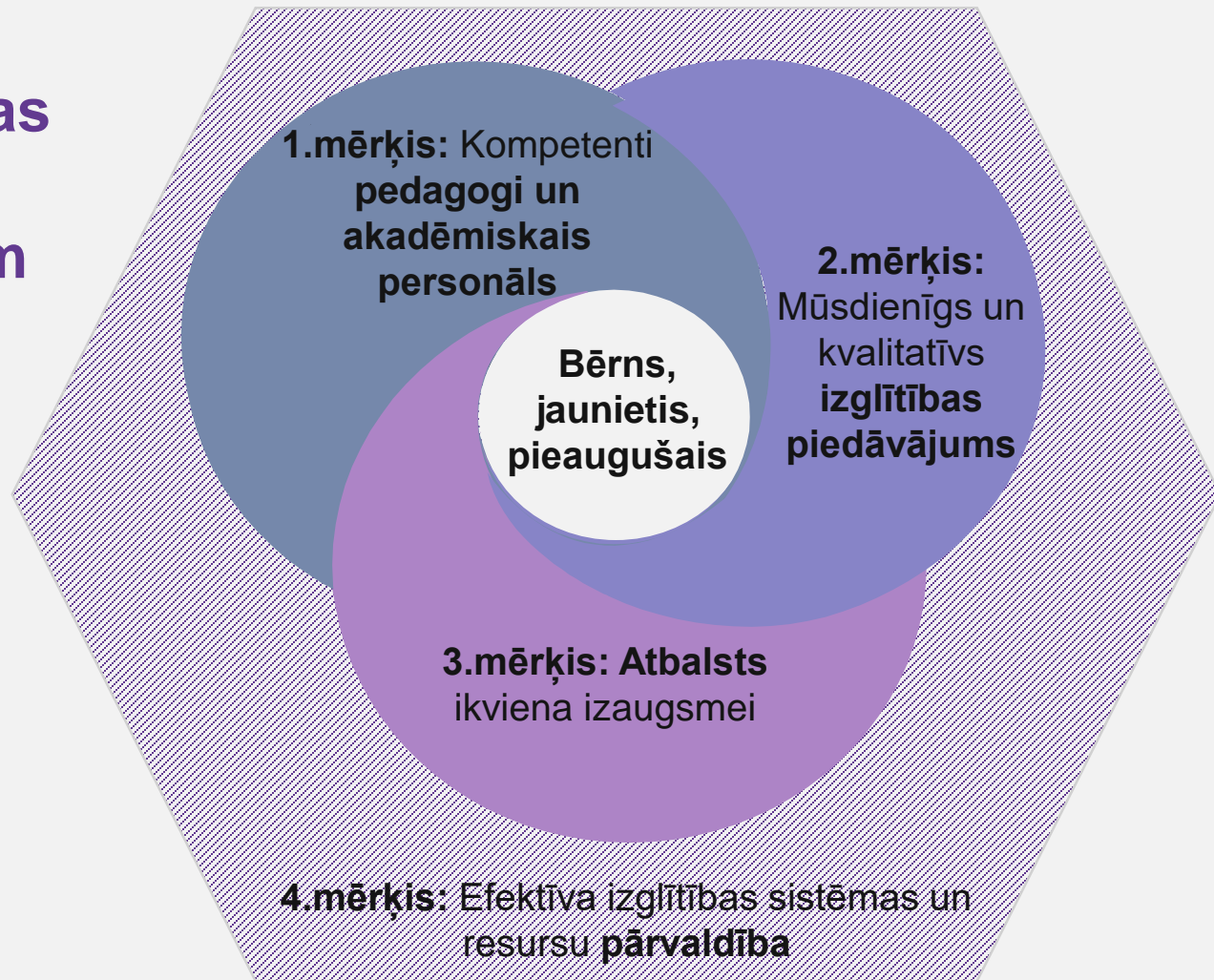
Izglītības attīstības mērķi 2021.-2027.gadam

“ Nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu **potenciāla attīstību un īstenošanu** visa mūža garumā un lai veidotu viņu **spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas** sabiedrībā un tautsaimniecībā. ”

Izglītības attīstības virsmērķis 2021.-2027.gadam.

Izglītības attīstības mērķi 2021.-2027.gadam

Izglītības kvalitātes vadība / Digitalizācija / Stratēģiska attīstība / Līdzdalība

Vispārējā izglītība

- Kompetenču pieejas īstenošana un nostiprināšana,
- Pedagogu ataudze,
- Iekļaujošas izglītības nostiprināšana.

Profesionālā izglītība

- PII kā nozaru izcilības un inovāciju centru nostiprināšana,
- Elastīga izglītības piedāvājuma attīstība,
- Efektīva un koordinēta sadarbība ar tautsaimniecības nozarēm.

Augstākā izglītība

- Akadēmiskā personāla kvalitātes un akadēmiskās karjeras nodrošināšana,
- Izcilības veicināšana (kvalitātes monitorings, cikliskā akreditācija, institucionālās kapacitātes stiprināšana u.c.),
- Pārvaldības stiprināšana (modeļa maiņa, stratēģiskums u.c.).

Pieaugušo izglītība

- Dalības pieaugušo izglītībā palielināšana,
- Pieaugušo izglītības kvalitātes un pārvaldības stiprināšana,
- Ilgtspējīgas finansējuma sistēmas attīstība. Publiskā un privātā sektora sadarbība,
- Digitālo prasmju attīstība.

**Būtiskākie akcenti
vispārējā izglītībā**

1. Augsti kvalificēti,
kompetenti un uz
izcilību orientēti
pedagogi un
akadēmiskais
personāls.

RR piemērs

*Pedagogu, kuru darba
stāžs ir 6–10 gadi,
īpatsvars.*

10% (TALIS 2029)
6,5% (TALIS 2018)

- izveidota sistēma regulārai un pierādījumos balstītai **pedagogu pieprasījuma un piedāvājuma analīzei un stratēģiskai plānošanai** (valsts, pašvaldības, izglītības iestādes līmenī);
- **pedagogu izglītības sistēma saskaņota ar pilnveidoto mācību saturu un pieeju**, aktuālām sabiedrības un darba tirgus tendencēm;
- ikvienam pedagogam pieejama regulāra, nepārtraukta, vajadzībās un pierādījumos balstīta, **efektīva un personalizēta profesionālās kompetences pilnveide**;
- **stratēģiski un mērķtiecīgi koordinēta visu iesaistīto pušu darbība metodiskā atbalsta nodrošināšanai** valsts un pašvaldības līmenī;
- izglītības iestāde **mērķtiecīgi sadarbojas** ar citām izglītības iestādēm, nozaru un NVO ekspertiem inovāciju, zināšanu un prakses pārnesei pedagogiem aktuālu kompetenču attīstībai;
- pakāpeniska pedagogu **darba samaksas paaugstināšana, izstrādāts jauns pedagogu atalgojuma modelis**.

2. Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums.

RR piemērs

Skolēnu (15 gadu vecumā) ar zemiem mācību rezultātiem lasīšanā, matemātikā, dabaszinātnēs īpatsvars.

14% (OECD PISA 2025)

22,4 % / 17,3 % / 18,5%

(OECD PISA 2018)

- **ikvienā izglītības iestāde nostiprināta kompetenču pieeja mācību satura īstenošanā** (prioritāri akcenti – STEM; caurviju prasmes – digitālā prasme, pilsoniskā līdzdalība; starpdisciplināritāte; sociāli emocionālā mācīšanās; formatīvā vērtēšana; karjeras izglītības integrēšana formālajā un neformālajā izglītībā un pēc iespējas agrīnā vecumposmā; elastīgāka pieeja mācību norises organizēšanai; vecāku iesaiste skolēnu mācīšanās atbalstam);
- **pilnveidota skolēnu snieguma vērtēšana** - diagnosticējošo, monitoringa darbu un eksaminācijas sistēmas attīstība skolēnu snieguma progresa mērīšanai;
- **nodrošināta kvalitatīva pirmsskolas izglītība**, t.sk. snieguma monitoringa darbu izstrāde un ieviešana pirmsskolai;
- ikviena izglītības iestāde **mērķtiecīgi izmanto tehnoloģijas un digitalizācijas sniegtās iespējas mācību procesā** (mācību līdzekļi un resursi, mācību vides platformas, pārvaldība un procesu vadība u.c.).

3. Atbalsts ikviena izaugsmei.

RR piemērs

Jauniešu (15–29 gadus vecu), kas nav iesaistīti izglītībā, nestrādā (nav nodarbinātie) vai neapgūst arodu (NEET), īpatsvars.

5 % (2027, Eurostat)
10,3% (2019, Eurostat)

- nodrošināta **speciālās izglītības iestāžu tīkla, mācību vides un infrastruktūras pilnveide** un materiāltehniskā nodrošinājuma tālāka plānošana;
- **nodrošināts pietiekams skaits pedagogu un atbalsta personāla skolēniem**, kuriem tas ir nepieciešams dažādu apstākļu dēļ; atbalsta pasākumi **dažādām mērķa grupām** (remigranti, romi u.c.);
- pasākumi **mācību pārtraukšanas riska mazināšanai**;
- **izveidota un ieviesta agrīnās prevencijas sistēma** (t.sk. agrīna speciālo vajadzību diagnostika, intervences plānošana un nodrošināšana);
- ikvienā izglītības iestādē ir kompetence un konkrēta rīcība **vardarbības, pāridarījuma risku izglītojamo vidū mazināšanai un apsteidzošai novēršanai**;
- ikvienam izglītojamajam ir iespējas **individuālo kompetenču attīstībai** (kultūrizglītības piedāvājums, pilnveidots interešu izglītības piedāvājums, atbalsts talantiem un izcilībai u.c.);
- **ikviena pašvaldība/izglītības iestāde stratēģiski plāno un koordinē atbalstu izglītības iestādēm** (formālās un neformālās Izglītības resursi, izglītības un sociālā sektora sadarbība, ģimeņu iesaiste u.c.)

4. Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība.

RR piemērs

Izglītības programmu, kas ir akreditētas uz noteikto akreditācijas periodu bez papildu nosacījumiem, īpatsvars.

75 % (2027, IKVD)

- **izglītības iestāžu dibinātājiem** lielāka atbildība un iesaiste **izglītības kvalitātes nodrošināšanā** izglītības iestādēs;
- izglītības iestāžu dibinātāji un izglītības iestādes **aktīvi piedalās izglītības kvalitātes monitoringā** – izmanto izglītības kvalitātes monitoringa datus, monitoringa rīkus (risku identificēšanas un agrīnās brīdināšanas sistēma u.c.) izglītības kvalitātes nodrošināšanai;
- **izglītības iestāžu vadītājiem ir aktuālās kompetences** – pārmaiņu vadība, stratēģiska plānošana un vadība, krīzes situāciju un risku vadība, digitalizācijas procesu plānošana un vadība, kvalitātes novērtēšanas un datu analītikas prasmes u.c.; pilnveidota vadītāju kompetenču novērtēšanas sistēma un atlases process;
- ikviena izglītības iestāde īsteno “**skola kā mācīšanās organizācija**” pieeju;
- izglītības iestādes attīsta un izmanto **digitālus risinājumus pārvaldības procesu organizēšanai**; attīsta resursu koplietošanas iespējas ar citām izglītības iestādēm;
- **efektīvāks izglītības iestāžu tīkls vidējās izglītības pakāpē**, ņemot vērā reģiona un novada demogrāfisko situāciju, izglītības iestāžu kvantitatīvos un kvalitatīvos kritērijus.

Paldies par uzmanību!